

Evropský sociální fond. Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti.

OBCHODNÍ AKADEMIE

Praha 2, Vinohradská 38

Projekt OPPA

CZ.2.17/3.1.00/34171

Název exkurze	Hradčany a Hrad		
	Typ: topografická, památková, historická, teologická; 33 zastávek (9 úkolů)		
Organizace	Začátek: Metro A „Malostranská“ Konec: Metro A „Malostranská“	Náklady: á 70 Kč, Opencard Délka: 3,5 km, 2,5 h	
Hlavní pojmy	město Hradčany, Strahovský klášter, premonstráti; Černínský palác, Loreta, mariánský kult; Hradčanské náměstí, Národní galerie 1. a 2. nádvoří Pražského hradu, Jelení příkop		
Přílohy	Plán trasy, Plán Lorety, Metodické pokyny, Procvičovací test		

č.	přesun	zastávka	výklad
1	===	fontána u metra Malostranská	ZAHÁJENÍ: přivítání, představení se, prezence, popis trasy, místo a čas ukončení Stanice Malostranská – zdařile navazuje na historické okolí – vL: Valdštejnská jízďárna (výstavní síň); za zastávkou: býv. Klárův ústav slepců → po přechodu na zastávku, TRAMVAJ č 22 – 4. zast. „Pohořelec“ (7'), pozor kapsáři!
2	TRAM č.22	sousoší	Pohořelec – původně předměstí Hradčan, název podle opakovaných požárů • sousoší ¹⁹⁸⁴ – bronzové postavy slavných astronomů císaře Rudolfa II: – Dán Tycho Brahe – byl vynikající pozorovatel před vynálezem dalekohledu; žil a zemřel v letohrádku, který stával na místě dnešního gymnázia – Němec Johannes Kepler – stanovil základní zákony o pohybu nebeských těles • gymnázium – za sousoším; funkcionalistická stavba; vL novorenesanční kasárna
3	přes přechody a vP nahoru	před branou	Hradby – vP: nároží cihlového bastionu = vystupující klín hradby – barokní opevnění obklopovalo Prahu – zbytky hlavně zde na Strahově a Vyšehradě STRAHOVSKÝ KLÁŠTER Brána – barokní, tvoří hlavní vstup do rozsáhlého areálu Strahovského kláštera – nahoře : socha sv. Norberta jako biskupa s monstrancí, níže znak kláštera – v průhledu brány stojí sloup rovněž se sochou téhož světce • sv. Norbert – německý šlechtic, zachráněn po pádu z koně se obrátil na víru – stal se knězem, pak zakladatelem řádu ¹¹⁶² , biskupem; zařazen mezi české patrony → Kostel sv. Rocha – za branou vL; dal postavit Rudolf II. jako dík za odvrácení moru – má neobvyklý goticko-renesanční ráz; byl odsvěcen a slouží jako výstavní síň
4	dál na nádvoří	před vchod knihovny	→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 1 Strahovský klášter – řád premonstrátů , založení kláštera, knihovna (<i>Filosofický a Teologický sál</i>), <i>kostel Nanebevzetí Panny Marie (průčelí)</i>
5	vL, kolem chrámu	před kaplí	Pivovar – vL; vaření piva je tradičním podnikáním kláštera; turistické restaurace Kaple sv. Norberta – zL přiléhá ke kostelu ; jsou zde uloženy významné ostatky světců: • sv. Norbert – čelně zclacený sarkofág ; ostatky zakladatele premonstrátů byly před protestanty převezeny ¹⁶²⁶ z Německa, klášter tak získal výsadní postavení • družky sv. Voršily – vL relikviář ; legenda o britských křesťankách pobitých Huny → postupně nahlédněte přes dveře dovnitř (někdy mohou být zavřeny)
6	rovně, branka, dolů	terasa pod restaurací	HRADČANY I. Vyhlička – Praha je největší městskou rezervací na Světovém dědictví UNESCO – patří mezi nejkrásnější města světa, vyniká slohovou pestrostí a panoramaty • středověká města – Praha byla souměstím 4 měst , 2 hradů a židovského ghetta – Hradčany – vL, <i>dnes ho procházíme</i> ; nejmenší město, přiléhá k Pražskému hradu

			<ul style="list-style-type: none"> – Malá Strana – <i>pod námi</i>; <i>zelená kopule</i>: dominanta barokní chrám sv. Mikuláše <i>vP od kopule</i>: 2 tmavé Mostecké věže – vymezují polohu Karlova mostu (<i>nevidět</i>) – Staré Město – <i>za Vltavou proti MS</i>; nejstarší a nejvýznamnější město; <i>uprostřed</i>: dvouvěžový Týnský chrám; <i>věže dál vP</i>: černá Pražská brána, světlá SM radnice – Nové Město – <i>vzadu obklopuje SM</i>; největší město, založeno¹³⁴⁸ Karlem IV. • <u>historická předměstí</u> – vznikala v 19. st. kolem staré Prahy jako samostatná města – <i>od vysílače vP</i>: Královské Vinohrady (byly 3. největší v Čechách), <i>vL Žižkov</i> – <i>vL vzadu pod Vítkovem</i>: Karlín – první předměstí [dříve zde sídlila naše akademie] • <u>zde</u>: <i>pod námi</i> Velká strahovská zahrada s vinicí (patří klášteru), <i>vP vrch Petřín</i>
7	zpět, vP průchod, dolů, loubím, vL	socha Beneše	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 2</p> <p>Loretánské náměstí – <i>vývoj, památník E. Beneše, Černínský palác (průčelí), Dům U Černého vola</i></p>
8	vL a dolů	schody naproti Lorety <i>otevřeno út-ne, 9-12.15, 13-17/16 studenti 50 Kč, tel. 220 516 740</i>	<p>LORETA</p> <p>Loreta – jedna z nejmalebnějších pražských barok. památek, mariánské poutní místo</p> <ul style="list-style-type: none"> – založili¹⁶²⁶ Lobkovicové – jejich mramorový alianční znak vidíme <i>nad vchodem</i> – areál vznikl přes sto let, průčelí je od slavných Dienzenhoferů [<i>dýncenhófrů</i>] – <i>za okny v patře vL</i> se nachází klenotnice, kterou navštívíme na konci prohlídky <p>Sochařská výzdoba – ukázka barokní zdobnosti a citovosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>vedle portálu</i>: <i>vL sv. Antonín</i>, <i>vP sv. František</i> z Assisi = hlavní františkánští svatí – <i>nad portálem</i>: <i>vL sv. Josef</i> (manžel PM), <i>vP sv. Jan Křtitel</i> (prorok, křtil Ježíše) – <i>na římsě u věže</i>: <i>vL sv. Kryštof</i> (silák přenášející Ježíška), <i>vP sv. Anna</i> (matka PM) – <i>na bočních štítech</i>: <i>vL Panna Maria</i>, <i>vP archanděl Gabriel</i> = scéna Zvěstování – <i>nahoře nad bání</i>: Holubice – symbolizuje Ducha svatého, součást sv. Trojice <p>Zvonkohra – Loretě ji věnoval bohatý MS obchodník – dle legendy po uzdravení dcery</p> <ul style="list-style-type: none"> – 30 zvonků bylo odlito v Amsterdamu, jejich svěcení zde bylo velkou slavností – zvonky (kromě jednoho původní) jsou nehybné, rozeznávají je kladívka – melodie v rozsahu 2¼ oktávy je naprogramována kolíky na velkém otočném válci – každou celou hodinu se hraje mariánská píseň „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“ – zvonkohru lze ovládat též pomocí klaviatury – příležitostně pořádány koncerty • <u>legenda</u> – <i>za moru chudé vdově umíraly děti, ona jim platila pohřby a dala zazvonit vždy na 1 zvonek; když i ona osamocena umírala, posteskla si, že o ni se už nikdo nepostará; tehdy se zvonkohra zázračně sama rozezněla, žena v ní slyšela hlásky dětí a s mírem v duši zemřela</i> <p>POKLADNA – <i>zakupte vstupenky nebo ohlaste předplacenou skupinu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>připomeňte účastníkům nutnost kultivovaného chování v církevní památce</i>
9	dovnitř, chodbou vL, za roh vP	v ½ 2. úseku chodby	<p>Ambit – křížová chodba na čtvercovém půdorysu kolem dvora; je typický pro kláštery</p> <ul style="list-style-type: none"> – slouží k modlení a jako úkryt pro poutníky, přiléhá k němu 6 kaplí a kostel • <u>klenba</u> – v jednotlivých polích jsou fresky oslavující PM a text Loretánské litanie – litanie je dlouhá prosebná modlitba, při níž předříkávající postupně čte oslavné tituly (např. „Hvězdo jitřní“), na něž ostatní účastníci vždy odpoví „Oroduj za nás“ <p>Kaple sv. Františka – oltářní obraz vytvořil největší český barokní malíř Petr Brandl;</p> <ul style="list-style-type: none"> ukazuje scénu, kdy sv. František zázračně přijímá rány Kristovy (stigmata) – freska v klenbě: sv. František na ohnivém voze – tak se měl jednou zjevit bratřím
10	z roh vP, na dvůr	před vchod do chýše	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 3</p> <p>Svatá chýše v Loretě – <i>legenda, Loreto, české lorety, vnější výzdoba Pražské Lorety</i></p>
11	dovnitř	v chýši	<ul style="list-style-type: none"> • <u>interiér</u> – strohé režné zdivo má obsahovat i cihly a trám z italské Lorety – fresky – úmyslně zlozkovité, dle legendy po zemětřesení neopadaly jen části s PM – prasklina – <i>vP</i>; dle legendy sem uhořel blesk, který tak upozornil na zloděje – oltář – lipová soška PM Loretánské ve stříbrném rámu s hlavami andělků, paprsky – dole v kryptě je rodová hrobka Lobkoviců – pohřbena též zakladatelka Lorety
12	vena a	západní	<ul style="list-style-type: none"> • <u>reliéfy na západní stěně</u> – všimněme si zapuštěných dělových koulí

	vL za roh	stěna	<ul style="list-style-type: none"> – Zvěstování Panně Marii – <i>nahoře</i>; archanděl Gabriel se zjevuje PM a oznamuje jí, že porodí syna; dogma o vtělení Krista, neposkvrněném početi z Ducha svatého – Navštívení PM – vL; po Zvěstování se setkává se svou příbuznou sv. Alžbětou, která je těhotná, jejím synem bude sv. Jana Křtitel – PM a sv. Josef v Betlémě – vP; dostavili se sem ke sčítání lidu nařízenému Římany
13	vL za roh	jižní stěna	<ul style="list-style-type: none"> • <u>reliéfy na jižní stěně</u> – Narození Krista – vL; ve chlěvě v Betlémě, první se přicházejí poklonit pastýři – Klanění sv. Tří králů – vP; perští mudrci přinášejí Ježíškovi dary; <i>najděte opičku!</i>
14	vL do kostela	okno vzadu	<ul style="list-style-type: none"> • <u>reliéfy na východní stěně</u> – Smrt Panny Marie – <i>nahoře</i> – Přenesení Svaté chýše – <i>dole</i>; rozřazována legenda o přenášení domku anděly, dole jsou řádící muslimové; vP <i>dole</i>: reálné přemístění této relikvie na lodích – na reliéfech jsme tak postupně viděli známé legandy ze života Panny Marie
15	dovnitř kostela	usadit do lavic vpředu vP	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 4</p> <p>Kostel Narození Páně v Loretě – <i>vznik, hlavní oltář, boční oltáře, kazatelna, freska nad kněžištěm, freska nad lodí, varhany</i></p>
16	ven, dál chodbou	kaple v 2. rohu	<p>Kaple PM Bolestné – <i>hl. oltář</i>: gotické sousoší Pieta = PM drží tělo Krista sňaté z kříže</p> <ul style="list-style-type: none"> – vL: socha sv. Starosty = údajná portugalská princezna se odmítla vdát za pohana, ve vězení prosila Boha o pomoc a do rána jí narostl plnovous, otec ji dal ukřižovat – <i>po stranách</i>: další panny mučednice – sv. Kateřina (s mečem, s'ata) a sv. Barbora
17	před vchod, schody, chodba (wc)	před obrazy na chodbě	<p>Nádvoří – <i>z oken je pěkný pohled na Svatou chýši</i> – <i>např. vpředu reliéf Zvěstování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>kašny</u> – <i>po stranách</i>; byly napájeny zdejší studnou, nyní nahrazeny kopíemi – Zmrtvýchvstání Krista – vL; třetího dne vstal z mrtvých, užaslí vojáci se dívají do prázdného hrobu; obdobný námět má kašna vP – Nanebevzetí PM <p>Mecenášky – na obrazech vidíme tři významné podporovatelky Lorety; zL hraběnky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lobkovicová – zakladatelka pražské Lorety; Valdštejnová – zvětšila kostel – Ludmila Kolovratová – odkázala Loretě majetek, včetně 6,5 tisíce diamantů, což byl svatební dar od 3. manžela (na obraze je v šatech osázených diamanty); z tohoto odkazu byla vyrobena slavná Diamantová monstrance <p>Klenotnice – tzv. loretánský poklad vznikal z darů poutníků a šlechtických příznivců</p> <ul style="list-style-type: none"> – poklad byl ochuzen státními konfiskacemi zvláště za napoleonských válek – dnes jej tvoří asi 300 předmětů, vedle svatovítského pokladu je nejcennější v Praze – novodobě zpřístupněn¹⁹⁶² v trezorové místnosti s pancéřovanými vitrínami
18	do klenotnice, vP	diamantová monstr.	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 5</p> <p>Exponáty v klenotnici Lorety – <i>diamantová monstrance (vznik, popis), liturgická funkce monstrancí, další monstrance, oltářík a některé další předměty</i></p>
19	ven z Lorety, vP	značka Zákaz zastavení	<p>HRADČANY II.</p> <p>Klášter kapucínů – vL; tento vznikl jako 1. v Čechách¹⁶⁰², jsou tradiční správci Lorety</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>kapucíni</u> – patří mezi žebravé řády, kladou důraz na chudobu, modlitby a kázání – vznikli jako 3. větev řehole sv. Františka – vedle minoritů a františkánů – hnědý hábit přepásaný provazem, s dlouhou kapucí – odtud název, pův. posměšný • <u>kostel Panny Marie Andělské</u> – má strohý vzhled, typický pro kapucínské kostely – nezdobený trojúhelníkový štít, bez věže; ve zdi kuriózní pruské dělové koule – o Vánocích vystavován nejslavnější pražský barokní betlém v životní velikosti
20	vP, vL dolů, dole vP	na konci u značky „P“	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 6</p> <p>Nový Svět a okolí – <i>vznik, charakter; Jelení příkop, Lumbeho vila, kostel sv. Jana Nepomuckého (fresky)</i></p>
21	šikmo vP	značka	<p>Martinický palác – <i>bílý</i>; jedna z významnějších pražských renesančních památek</p>

	nahoru na náměstí	Zákaz zastavení	<p>– sídlo rodu Martaniců – na portálu vidíme jejich mramorový znak (hvězda)</p> <p>– místodržící Bořita z Martinic vyhozen z okna Hradu za stavovského povstání¹⁶¹⁸</p> <p>– renesanční štít a ostění kolem oken; uvnitř krásné sály s trámovými stropy</p> <p>– interiér upraven k natáčení výpravného koprodukčního seriálu Borgiové [bordžové]</p> <p>• sgrafita – bohatě na průčelí i nádvořích; zde vidíme příběhy Josefa Egyptského:</p> <p>– 1. vL od portálu: před faraonem – vyložil jeho sny a stal se moudrým správcem</p> <p>– 2. vL: utíká před Putifarkou – chtěla ho svést, neuspěla a křivě obvinila, uvězněn</p> <p>Domy – vL; kanovníků od sv. Víta; na bar. štítech socha a malba sv. Jana Nepomuckého</p> <p>Toskánský palác – vL, <i>půjdeme podél něj</i>; mohutná raně barokní stavba</p> <p>– název dle držení toskánskými vévody – viz jejich znaky nad sloupovými portály</p> <p>– sídlí zde úřady Ministerstva zahraničních věcí; viz též: zajímavé moderní patníky</p>
22	podél paláce, vP nahoru	před radnicí	<p>Hradčanská radnice – vL; je skromnější než radnice ostatních 3 pražských měst</p> <p>– sgrafita – psaníčka, znak města, Spravedlnost; ve vratech vzorový loket = 59 cm</p> <p>• Hradčany – původně předhradí, povýšené¹³²⁰ na město (až později královské)</p> <p>– zničeno požárem¹⁵⁴¹, poté na prestížním místě budovány renes. a barokní paláce</p> <p>– za Josefa II. sloučeny¹⁷⁸⁴ s ostatními městy; název se nepřesně užívá i pro Hrad</p>
23	zpět dolů, přejít vP	před sloupem	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 7</p> <p>Hradčanské náměstí – <i>funkce, Schwarzenberský palác, Salmovský palác, Šternberský palác, expozice Národní galerie, morový sloup, kandelábr, pomník TGM</i></p>
24	sestoupit vP	nároží rampy u sloupu	<p>Vyhlídky – <i>trochu jiný úhel pohledu než předchozí, ukážeme si další místa:</i></p> <p>• Malá Strana – <i>pod námi v zákrytu: Nerudova ulice</i> – závěr Královské cesty, název dle spisovatele, který zde žil a napsal barvitě „Povídky malostranské“</p> <p>– <i>žlutý pod Petřínem: Lobkovický palác</i> – něm. velvyslanectví (teď se jim prodává)</p> <p>• Vyšehrad – <i>zcela vP vedle svahu Petřína; dvouvěžový černý kostel</i> sv. Petra a Pavla</p> <p>• moderní stavby – Žižkovský vysílač¹⁹⁹² – vL; originální tvar ale i značný zásah do panoramatu; měří 216 m – pro srovnání: nejv. budova světa v Dubaji je 4x vyšší</p> <p>– Pankrácká terasa – vP; skupina výškových budov ze 70.-90. let</p> <p><i>nejvíce vP: City Tower</i> – 2. nejvyšší budova v ČR (109 m), 1. je nově v Brně</p> <p><i>do nich blíž vL: Kongresové centrum, vedle něj vL: Hotel Corinthia</i></p> <p>• další: zkuste najít Národní divadlo, Národní muzeum, sv. Ludmila, Tančící dům, ...</p>
25	zpět na náměstí	před branou	<p>Arcibiskupský palác – vL od Hradu; sídlo arcibiskupa pražského, který je zároveň primasem českým, tj. hlavou římsko-katolické církve v ČR; nyní Dominik Duka</p> <p>– na rokokové fasádě je znak s 10 zelenými štrápci (označuje hodnost arcibiskupa)</p> <p>– honosné interiéry nejsou běžně přístupné; natáčel se zde velkofilm Amadeus</p> <p>PRAŽSKÝ HRAD</p> <p>Jedinečnost – Guinnessova kniha rekordů jej uvádí jako největší hradní areál na světě</p> <p>– sídlí zde (s přestávkami) hlava státu od 1. historického knížete Bořivoje až dodnes</p> <p>Brána gigantů – na pilířích velké sochy zápasících obrů poražených olympskými bohy</p> <p>– <i>pilíře po stranách: vP český lev, vL říšská orlice; ještě dál: andílci</i> s vázami</p> <p>– <i>upr.:</i> rokoková mříž, pod císařskou korunou jsou iniciály Marie Terezie a Josefa II</p> <p>Hradní stráž – založena 1918; útvár má přes 600 příslušníků včetně hudebního oddílu</p> <p>– střídání na stanovištích po 1 h, slavnostní s fanfárami ve 12 h; najednou stráží 40</p> <p>– uniformy navrhl oscarový filmový návrhář Pištěk, na rukávech 3 zemské znaky</p>
26	do Hradu	uprostřed 1. nádvoří	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 8</p> <p>I. nádvoří Pražského hradu – vznik, <i>Pacassi, vlajkové stožáry, prezidentská standarta, Matyášova brána (vývoj, výzdoba)</i></p>
27	do brány	schody vL	<p>Plečnikova sloupová síň – <i>přes dveře</i>; hodnotný sál, jímž se pokračuje ke Španěl. sálu</p> <p>– autorem byl Slovinec Josip Plečnik, který pro Masaryka prováděl úpravy Hradu (jeho největším dílem je kostel Nejsvětějšího Srdce Páně na Kr. Vinohradech)</p> <p>– <i>naproti: schodiště</i> k reprezentačním salonům – tu začíná audience státních návštěv</p>

28	dál na nádvoří	bližší nároží kašny	→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 9 II. nádvoří Pražského hradu – vznik, Jižní křídlo, kaple sv. Kříže, Východní křídlo, Severní křídlo (Španělský sál, Obrazárna Pražského hradu), Kohlova kašna, základy kostela Panny Marie
29	průchod vP, vP	schody	Zahrada Na Baště – název dle bývalého opevnění ; vP vzadu vstup do Španělského sálu – pravidelně vysázené tisy , <i>zadní část</i> Plečnik vytvořil ve stylu japonské zahrady
30	zahradou a vP	před branou	Pacassiho brána – severní vstup do Hradu; okna nad ním vedou do Španělského sálu – <i>před branou</i> : tzv. Prašný most ; frekventovaný turistický příchod od tramvaje – <i>dál za mostem</i> : vP Královská zahrada , vL Jízdárna Praž. hradu (výstavní síň)
31	vL chodník na dno	před tunelem	Prašný most – původně krytý dřevěný most na kamenných pilířích (v tunelu 1 vidět) – spojoval Hrad s Královskou zahradou ; později ¹⁷⁷⁰ byl nahrazen tímto náspem • tunel ²⁰⁰² – 80 m dlouhý; vynikající dílo Josefa Pleskota bylo oceněno i v zahraničí
32	tunelem	za tunelem <i>otevřeno IV.-X, denně, 10-18(21) gratis</i>	Jelení příkop – hluboká rokle potoka Brusnice , který už ale teče převážně potrubím – tvořil přirozenou obranu Hradu od severu; dnes zajímavá oblast přírody v centru – název dle lovné zvěře za Rudolfa II.; za Masaryka v horní části chování i medvědi • prezidentský bunkr – <i>betonový vstup vL</i> ; budován od 50-tých let pro případ války – rozsáhlá soustava chodeb, nikdy nebyl dokončen; dnes snad používán jako sklad? Hrad – zde má pevnostní vzhled (jinde spíše zámecký) se 3 dělovými věžemi : – <i>nahoře</i> : mohutná Prašná věž ; <i>dál budou</i> : Bílá a Daliborka – sloužily i jako vězení • Královská zahrada – vL; <i>trochu se objeví</i> renesanční Míčovna a Král. letohrádek
33	příkop, chodník	jako na začátku	→ <i>Dál příkopem, úplně na konci mostek, dál vP stezka nad silnicí, parčík, Malostranská</i> UKONČENÍ : rozlučte se, popřejte hezký den, sepište zprávu o exkurzi ☺☺☺
Konec			

Zpracoval RNDr. Stanislav Koňářik, OA Vinohradská, verze 2013-05-09